

Deloitte.

BEVEZETŐ

1. AZ UNICEF NEMZETKÖZI ÉS HAZAI PROGRAMJAI

A klímaválság gyerekjogi válság. Nem véletlen, hogy az UNICEF itthon és külföldön is számos, a klímaváltozás negatív hatásait enyhíteni hivatott programmal igyekszik segíteni a leginkább rászorulóknak: a gyerekeknek és a családoknak.

Célunk, hogy biztonságos, fenntartható, gazdag jövőt biztosítsunk a világ gyerekei számára.

Az UNICEF ezért határozottan felszólítja a világ vezetőit, kormányait és nagyvállalatait, hogy tegyenek meg mindent a bolygó felmelegedéséért felelős üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséért. A döntéshozóknak mindent meg kell tenniük azért, hogy 2050-re elérjük a globális „nettó nulla” kibocsátási értéket.

A nemzetközi gyermekvédelmi szervezet kiemelten fontosnak tartja, hogy az emberiség megtanuljon rugalmasan adaptálódni a klímaváltozás miatt változó körülményekhez, ezért elengedhetetlennek tartja, hogy világszerte növeljük az ehhez szükséges kutatásokra és fejlesztésekre fordítható forrásokat. Ahhoz, hogy megóvhassuk a gyereket a globális éghajlatváltozás legsúlyosabb hatásaitól, olyan kritikus fontosságú szolgáltatásokra van szükség, mint a tiszta ivóvízhez való hozzáférés, a megfelelő higiéniai körülmények biztosítása, a „klímabiztos” egészségügy és oktatás.

Az UNICEF kiemelten fontosnak tartja azt is, hogy **a világ vezetői, döntéshozói és a szakemberek teret engedjenek a gyerekeknek, a jövő generációinak a klímaváltozással foglalkozó párbeszéd alakításában**. Fontos, hogy **hallathassák a hangjukat**, hiszen ők lesznek azok, akiknek el kell majd szenvedniük azoknak a mulasztásoknak, hibás döntéseknek a következményeit, amelyeket ma meghozunk. **Joguk van hozzá**, hogy hallathassák a hangjukat, ezért a kormányoknak lehetővé kell tenniük a számukra, hogy regionális, állami és nemzetközi szinten is bekapcsolódhassanak a klímaváltozással, annak hatásaival és esetleges enyhítésével kapcsolatos diskurzusba.

Klímahősökre van szükség.

Olyan fiatalokra, akik a megfelelő tudással felvértezve képesek arra, hogy aktívan beleszólhassanak a jövőjüket érintő kérdésekbe, és munkájukkal, részvételükkel, tudásukkal, ötleteikkel formálhassák is azt.

Az UNICEF Magyarország ezért döntött úgy, hogy a **Deloitte Magyarországgal** közösen példaértékű kezdeményezésként **2022. szeptember 1-vel elindítja a Klímahősök kezdeményezést**. A nagyszabású program célja, hogy a korosztályra jellemző, a fiatalok mentális egészségét is veszélyeztető tehetetlen szorongás helyett valódi tudást, részvételi, megnyilvánulási, kapcsolódási és cselekvési lehetőségeket biztosítson.

A PROGRAM KERETÉBEN A GYERMEKVÉDELMI SZERVEZET:

Honlapján ingyenesen elérhetővé és letölthetővé tette a Deloitte Magyarország szakértői által kidolgozott, klímaváltozással, környezetvédelemmel foglalkozó **edukációs anyagokat**. A tíz témakör köré csoportosított ismeretterjesztő kiadványok akár az iskolák tanrendjébe is beépíthetők, de bárkinek hasznos információkkal szolgálhatnak, aki szeretne komolyabban is elmélyülni, tájékozódni a témában.

A témakörökhöz kapcsolódóan **rövid videók** is készültek, illetve készülnek, amelyekben szakértők válaszolják meg a programban résztvevő fiatalok kérdéseit.

Az érdeklődők különféle, az egyes témákhoz kapcsolódó **kvízek** megoldásával próbára is tehetik frissen szerzett tudásukat.

A legelkötelezettebb Klímahősök pedig kisebb-nagyobb fenntarthatóságot célzó **„kihívásokban”**, illetve személyes részvételekre alkalmas **rendezvényeken** is részt vehetnek majd.

A Klímahősök program elindítását egy **több mint kétezer fős reprezentatív mintán végzett kutatás eredménye ihlette**. A **Publicus Research** kutatói által készített elemzés eredményei rávilágítottak, hogy **a magyar fiatalok elsőprő többsége – kilencven százaléka – szorong a klímaváltozás miatt**.

Az UNICEF Magyarország továbbra is várja egyéni résztvevőket, de akár egész osztályok, iskolák jelentkezését a klímahős programba. Azokat, akik a szervezet honlapján végigbongézik az edukációs anyagokat és kitöltik a hozzájuk kapcsolódó kvízeket, olyan őszi rendezvényekre is várják, amelyek keretében különleges helyszíneken lehetőség nyílik valódi, offline találkozásokra is a program szakmai, intézményi és vállalati partnereivel.

2. A KUTATÁS LEGFONTOSABB EREDMÉNYEI

Az UNICEF Magyarország megbízásából készült, nagymintás, reprezentatív kutatás legfontosabb megállapításai a következők:

A magyar fiatalok (13-25 éves korosztály) **90%-a** szorong a klímaváltozás miatt, **30 százalékukat** pedig kimondottan aggasztja ez a téma.

35%-uk számára **jelenleg a klímaváltozás a legfontosabb**, **21 százalékuk** számára pedig a **második legfontosabb kérdés**, amelyet az olyan kríziseknél is súlyosabb problémának látnak, mint az ukrajnai háború vagy a szegénység.

A korosztály többsége, közel **60%-uk** rendszeresen, **15 százalékuk** napi szinten foglalkozik a klímaváltozás kérdéseivel.

Háromnegyedük a saját kényelmét is feláldozná a „fenntartható jövőért”; **42%-uk** a lakóhelyválasztás során, **27%-uk** pedig a **karrierje megtervezésében**, illetve **tanulmányjaiban is kész figyelembe venni a klímavédelmi szempontokat**.

Árulkodó és egyben **megrázó adat**, hogy a válaszadó fiatalok

egyharmada nyilatkozott úgy, hogy **a gyerekvállalással kapcsolatos terveit is komolyan befolyásolja** a klímaváltozás miatt érzett aggodalom.

A felmérés tanúsága szerint a hazai fiatalok csaknem

60%-a

félelmet és aggodalmat, harmaduk pedig **kimondottan dühöt** él át a

klímaválsággal kapcsolatban, míg **tehetetlenséget**

53%

nyugalmat viszont mindössze **9%** érez.

A kilátások tekintetében **alig** **15%** mondja magát **optimistának**.

51%

vagyis a fiatal korosztály **több, mint fele**

nem bízik benne, hogy el lehetne kerülni a nagyobb bajt,

20 százalék pedig erősen **pesszimista**.

A korosztály tagjainak **fele** a **nagyvállalatok működésének megreformálásától**,

44%-uk

pedig a **kormányok környezetvédelemmel kapcsolatos politikájának átalakításától várna előrelépést** a klímaváltozás enyhítésében.

A fiatalok csaknem **háromnegyede** kifejezetten **elégedetlen** azzal, hogy **mennyi információhoz jut hozzá az oktatási rendszeren keresztül** a témával kapcsolatban, és még többen,

84%-ban érzik úgy, hogy **szeretnének több tudást kapni az iskolában** a klímaváltozásról és a fenntarthatóságról.

3. MIT JELENT A KLÍMAVÁLTOZÁS?

Az éghajlat (klíma) egy földrajzi hely átlagos időjárása, a klímaváltozás pedig az időjárási jelenségek azaz a hőmérséklet, tengerszint, csapadék stb. hosszú távú megváltozását jelenti¹. A jelenlegi klímaváltozás (amit egyre inkább a saját bőrünkön is érzünk) fő oka a fosszilis tüzelőanyagok (kőolaj, földgáz, szén stb.) mértéktelen égetése, ami hatalmas mennyiségű üvegházhatású gázokat bocsát ki a légkörbe, ezek pedig növelik a Föld légkörének hőmérsékletét. A világunk jelenleg körülbelül 1,2 °C-kal melegebb, mint a 19. században volt – és a légkörben lévő CO₂ mennyisége 50%-kal nőtt, amely már most hatással van mindennapi életükre, környezetükre².

A klímaváltozás megfékezése minden egyén feladata – de mit is jelent ez valójában? Mit kell pontosan tennünk a környezetünk védelme érdekében? Milyen hatása van cselekedeteinknek és egyáltalán elég-e, ha mi változtatunk?

Ezeket a kérdéseket vizsgálják a „Klímahősök” kampány kapcsán elkészült edukációs modulok.

4. AZ INFORMÁCIÓK HIÁNYA LEHET A CSELEKVÉS EGYIK AKADÁLYA

Ha egy problémáról nem tudjuk, hogy létezik, vagy ha nem tudjuk, hogy mit tegyünk a probléma megoldásáért, akkor nehéz cselekedni. Ezért nagyon fontos, hogy a klímaváltozásról beszéljünk, hogy minél több emberhez jussanak el hasznos és pontos ismeretek.

A tudatlanság egyik dimenzióját az éghajlatváltozás okával és mértékével kapcsolatos ismeretek hiánya jellemzi³.

MIT KELL TENNI?

HOGYAN KELL TENNI?

MI AZ, AMINEK TÉNYLEG HATÁSA LEHET?

A klíma védelmében tett intézkedések jótékony hatásainak relatív nagyságát nehéz felbecsülni a hozzá nem értők számára, ezért fontos, hogy megbízható forrásokból szerezzük az ismereteinket!

Az alapismereteink fejlődnek, és nagy vonalakban tudjuk, hogy mit kell tennünk⁴. Azonban még sok mindent meg kell tanulnunk: még a szakértők részéről is, részben azért, mert a válaszok nem mindig egyetemesek (pl. a New York-i bevált gyakorlat nem biztos, hogy a budapesti bevált gyakorlat), vagy nyilvánvalók. Ennek egyik oka, hogy számos kereskedelmi termékben nagy számú összetevő vagy alkotóelem található⁵, azaz a termékek életciklusa összetett* (pl. egy adott étel elfogyasztásának szénlábnyoma függ többek között attól, hogy a nyersanyagait hol és hogyan állították elő és mennyit utazott a tányérunkig). Nehezíti a cselekvést továbbá, hogy nincs egységes álláspont az egyes éghajlatváltozás elleni intézkedések hatékonyságáról, amit tovább tetéznek a médiában megjelenő vegyes (vagy hamis, megalapozatlan) üzenetek, hírek⁶.

TUDDAD, HOGY...

egy brit kutatás alapján⁷ a válaszadók

körülbelül

50%-a

nem tudta beazonosítani a
klímaváltozással kapcsolatos
hamis szalagcímeket

44%-a

nincs tisztában azzal,
hogy milyen gyakran találkozik
álhírekkel online

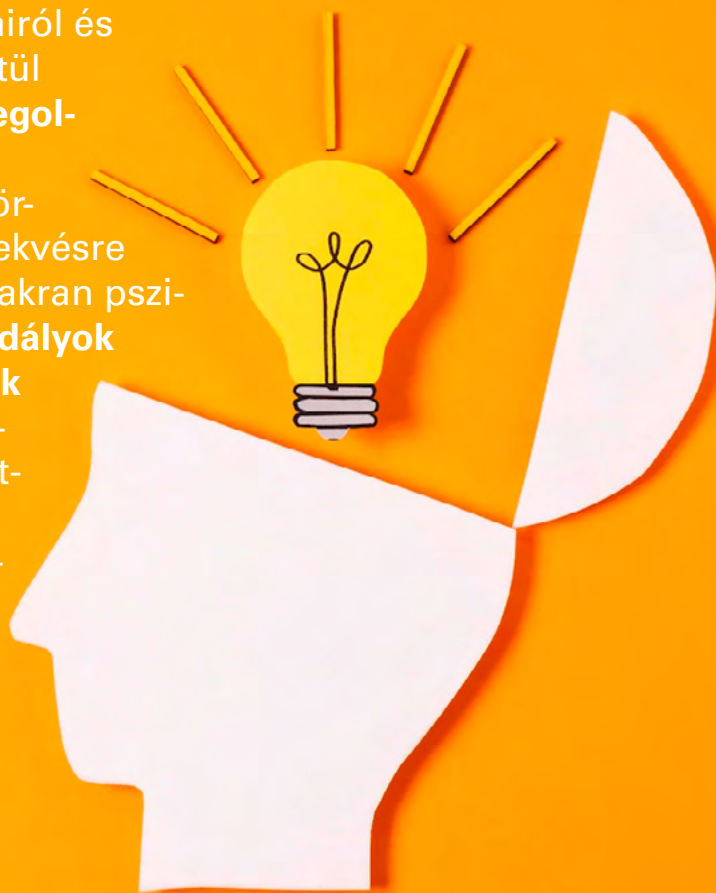

Mit gondolsz, te milyen
gyakran kérdőjelezed meg
az interneten olvasott híreket?

5. A TUDÁS SZEREPE A KLÍMAVÁLTOZÁS MEGFÉKEZÉSÉBEN ÉS AZ AHHOZ VALÓ ALKALMAZKODÁSBAN

Mi lenne, ha ismernénk a **cselekvés eszközeit** a klímaváltozás elleni küzdelemhez? Hogyan éreznénk magunkat, ha tudnánk, hogy mi vár ránk a jövőben és hogy mit tudunk tenni egyéni szinten?

A Klímahősök program edukációs moduljai során tanulhattok a globális felmelegedés okairól és hatásáról. Mindennapi példákon keresztül mutatunk **lehetséges környezetvédő megoldásokat**, amiket Ti is be tudtok építeni az életetekbe. A klímaváltozással és a környezetvédelemmel kapcsolatban a cselekvésre való hajlam sokszor fejben dől el, és gyakran pszichológiai akadályok nehezítik. Ezen **akadályok megismerésével egy nagy lépést tesztek a cselekvés felé**. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy Ti, a Klímahőseink a természettudományos ismereteken kívül olyan tudásra is szert tegyetek, amivel családjaitokat, barátaitokat és nagyobb közösségeiteket a klímavédelemre ösztönzitek és a klímaszorongás helyét egy **pozitív jövőkép, motiváció és tettvágy veszi át**.

* az életciklus-elemzés egy folyamat, termék illetve szolgáltatás teljes életútja során vizsgálja a környezetre gyakorolt potenciális hatásokat.

6. A KLÍMAHŐSÖK EDUKÁCIÓS MODULJAI

1.
A KLÍMAVÁLTOZÁS
HÁTTERE

2.
FENNTARTHATÓ
FEJLŐDÉS

3.
ÉTKEZÉS ÉS
FENNTARTHATÓSÁG

4.
OTTHON ÉS
MUNKA

5.
FENNTARTHATÓ
SZABADIDŐ

6.
FENNTARTHATÓ
DIVAT

7.
EMBERI REAKCIÓK -
KLÍMASZORONGÁS

8.
AKTIVIZMUS ÉS
KÖZÖSSÉGI AKCIÓK

9.
SZERVEZETEK ÉS
EGYEZMÉNYEK

unicef

minden gyerekért

10.
UNICEF ÉS KLÍMAVÁLTOZÁS

SZERETNÉL FELFEDEZNI A KLÍMAHŐSÖK PROGRAMOT?

Kattints [ide](#) és nézd meg az első magyar, fiataloknak szóló **Klímakonferencia előadásait!**

Inkább belevetnéd magad a klímavédelembe és cselekednél? Nézd meg [itt](#), milyen kihívásaink vannak és teljesítsd egyet! A sikereidről posztolj a **#KlímahősVagyok** hashteggel!

Kíváncsi vagy a víz útjára, vagy hogy mi fán terem a bio? Nézd meg az idei lehetőségeket, ahol személyesen bepillanthatsz egy-egy üzem, műhely, nagyvállalat működésébe, meghallgathatod fenntarthatósági törekvéseiket, közvetlenül döntéshozóknak teheted fel kérdéseidet!

Nem csak számodra, számunkra is fontos a részvételed! [Ide](#) kattintva jelentkezz akár egyénileg, akár osztályoddal egy **műhelylátogatáson!**

Nem tudod elképzelni, milyen lehet egy műhelylátogatás? [Nézd meg](#), hogy a 2022-es Klímahősök milyen gyárakban, üzemekben, nagyvállalatoknál jártak és kikkel beszélgettek a fenntarthatóságról és a klímaváltozásról.

AZ E-LEARNING ANYAG TÁMOGATÓI:

Források:

1. Természettudomány 5. (NAT2020) VII. Alapvető légköri jelenségek és folyamatok.
2. BBC: [What is climate change? A really simple guide.](#)
3. Bord, R., O'Connor, R. E., & Fisher, A. (2000). In what sense does the public need to understand global climate change? *Public Understanding of Science*, 9, 205–218. [doi:10.1088/0963-6625/9/3/301](https://doi.org/10.1088/0963-6625/9/3/301)
4. Dietz, T., Gardner, G. T., Gilligan, J., Stern, P. C., & Vandenberg, M. P. (2009). Household actions can provide a behavioral wedge to rapidly reduce US carbon emissions. *Proceedings of the National Academy of Sciences, USA*, 106, 18452–18456. [doi:10.1073/pnas.0908738106](https://doi.org/10.1073/pnas.0908738106)
5. Goleman, D. (2009). *Ecological intelligence: How knowing the hidden impacts of what we buy can change everything.* New York, NY: Crown.
6. Hoggan, J. (with Littlemore, R.). (2009). *Climate cover-up: The crusade to deny global warming.* Vancouver, British Columbia, Canada: Greystone Books.
7. [The conversation: Climate change misinformation fools too many people – but there are ways to combat it](#)
8. Képek forrása: freepik.com
9. Ikonok forrása: thenounproject.com

A Deloitte név egy vagy több Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL”) társaságra, a tagvállalatok globális hálózatára és azok kapcsolt vállalkozásaira utal (együttesen: a „Deloitte szervezet”). A DTTL (vagy „Deloitte Global”) és valamennyi tag- és kapcsolt vállalata önálló, egymástól elkülönülő jogi személy, melyek harmadik felek irányába egymás nevében nem vállalnak kötelezettségeket. A DTTL, valamint annak tag- és kapcsolt vállalatai kizárólag saját tetteikért és mulasztásaikért felelnek. A DTTL ügyfelek számára nem nyújt szolgáltatásokat. További információ a deloitte.hu/magunkrol webhelyen olvasható.

A Deloitte a Fortune Global 500® cégek közel 90%-a és több ezer magáncég számára nyújt iparágvezető könyvvizsgálati és bizonyossági, adózási és jogi, vezetői, pénzügyi és kockázatkezelési tanácsadói szolgáltatásokat. Szakembereink mérhető és tartós eredményeket nyújtanak, amelyek hozzájárulnak a tőkepiacokba vetett bizalom megerősítéséhez, lehetővé teszik ügyfeleink számára az átalakulást és a gyarapodást, és utat mutatnak egy erősebb gazdaság, egy igazságosabb társadalom és egy fenntartható világ felé. A Deloitte több mint 175 éves múltra tekint vissza, jelenleg több mint 150 ország területén tevékenykedik. Ha többet szeretne tudni arról, hogy a Deloitte mintegy 345.000 szakembere hogyan teremt maradandó értéket, látogasson el a <http://www.deloitte.com> webhelyre!

„Jelen kiadvány kizárólag általános jellegű szakmai tájékoztatást tartalmaz, és nem minősül sem a Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL”), sem pedig tag- és kapcsolt vállalatainak hálózata (együttesen: a „Deloitte szervezet”) által nyújtott tanácsadási vagy egyéb szolgáltatásnak. Javasoljuk, hogy a szervezetük pénzügyeit vagy üzletvitelét, illetve saját pénzügyeit befolyásoló bármely döntés meghozatala vagy ilyen jellegű lépés megtétele előtt kérjenek/kérjen, kifejezetten a szervezetükre/az Ön igényeire szabott, egyedi, szakmai tanácsadást. Az üzenetben foglalt információ pontosságával vagy teljességével kapcsolatban semmilyen jognyilatkozatot nem teszünk, szavatosságot nem vállalunk, kifejezett vagy hallgatólagos vállalást nem teszünk. Sem a DTTL, sem pedig tagvállalatai, kapcsolt vállalatai, alkalmazottai vagy megbízottai nem vállalnak felelősséget semminemű olyan kárért vagy veszteségért, mely közvetlenül vagy közvetlenül a jelen kiadványban foglalt információk felhasználásából ered. A DTTL és valamennyi tagvállalata önálló, egymástól elkülönülő jogi személy.”

© 2022 Deloitte Magyarország

Készült a
Deloitte.
szakmai támogatásával

unicef
minden gyerekért

